

STEČAJ - ŠTA SE PROMENILO?

Dugo očekivane i najavljivane promene u stečajnom postupku regulativi uvedene su usvajanjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stečaju, koji je objavljen u „Službenom glasniku RS“ br. 83/2014.

Zakonske novine, koje će u postupcima stečaja i reorganizacije svakako imati najviši praktični značaj, uređuju sledeće pravne aspekte:

1. Razlučni i založni poverioci

Pored razlučnog poverioca u stečajnom postupku se po prvi put pojavljuje i založni poverilac.

Institut založnog poverioca podrazumeva poverioca "koji ima založno pravo na stvarima ili pravima stečajnog dužnika o kojima se vode javne knjige ili registri, ali koji nema novčano potraživanje prema stečajnom dužniku koje je tim založnim pravom obezbeđeno".

Iako je sličnost s institutom razlučnog poverioca evidentna, ova dva instituta se suštinski razlikuju što se ogleda u tome što založni poverilac nema novčano potraživanje prema stečajnom dužniku, već isključivo založno pravo na određenoj stvari ili pravu koje ulazi u stečajnu masu.

Založni poverilac bi postojao kod tzv. ugovora o zalozi u korist trećih lica, odnosno u založnom postupku konstrukciji u kojoj je stečajni dužnik (kao založni dužnik) založio neku svoju stvar ili pravo radi obezbeđenja potraživanja koje založni poverilac ima prema trećem licu (kao glavnom dužniku), a ne prema samom stečajnom dužniku.

Kao ni razlučni poverioci, tako ni založni poverioci nemaju svojstvo stečajnih poverilaca.

2. Četvrti isplatni red

Broj isplatnih redova povećan je sa tri na četiri, time što je uveden poslednji - četvrti isplatni red u koji spadaju poverioci koji imaju: „*potraživanja nastala dve godine pre dana otvaranja stečajnog postupka po osnovu zajmova, kao i drugih pravnih radnji koje u ekonomskom pogledu odgovaraju odobravanju zajmova, u delu u kojem ti zajmovi nisu obezbeđeni, a koji su stečajnom dužniku odobreni od strane lica povezanih sa stečajnim dužnikom, u smislu ovog zakona, osim lica koja se u okviru svoje redovne delatnosti bave davanjem kredita i zajmova.*“

3. Predujam troškova stečajnog postupka

Po prvi put Zakon (donekle) propisuje jedan objektivni kriterijum za utvrđivanje iznosa predujma troškova za pokretanje stečajnog postupka, koje je ovlašćeni predlagač dužan da plati (tj. lice koje je sudu podnelo predlog za pokretanje stečajnog postupka).

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релефе РС / Glavni urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / Br. 66/14

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

U tom smislu propisano je da sud ne može odrediti predujam troškova u iznosu većem od 50.000 dinara, ukoliko je stečajni dužnik pravno lice koje je razvrstano u kategoriju mikro pravnih lica u skladu sa propisima kojima se uređuju kriterijumi za razvrstavanje pravnih lica.

Međutim, za ostale kategorije stečajnih dužnika Zakon, kao ni do sada, ne propisuje nikakve fiksne kriterijume.

4. Prijava potraživanja stečajnog poverioca i jemci stečajnog dužnika

Stečajni poverilac prilikom podnošenja prijave potraživanja u stečajnom postupku u skladu sa izmenama i dopunama Zakona ima i obavezu:

1. da u prijavi potraživanja navede da li postoje jemci za obavezu stečajnog dužnika,
2. da o podnetoj prijavi potraživanja blagovremeno obavesti jemce stečajnog dužnika.

Sledstveno tome, ukoliko stečajni poverilac svoje prijavljeno potraživanje naplati od jemca stečajnog dužnika (potpuno ili delimično), dužan je da o takvoj naplati u roku od 8 dana od dana izvršene naplate obavesti stečajnog upravnika.

Za poverioca koji ne obavesti stečajnog upravnika da je potraživanje naplatio od glavnog dužnika ili jemca, propisana je novčana kazna u rasponu od 500.000 do 10.000.000 dinara.

5. Prenos potraživanja u stečajnom postupku

Zakon eksplicitno propisuje da utvrđena i osporena potraživanja u stečajnom postupku (i postupku reorganizacije) mogu biti predmet prenosa.

Prenos potraživanja može se vršiti najkasnije do donošenja rešenja o glavnoj deobi.

6. Osporena potraživanja – rok za pokretanje parnice i prekluzija

Rok za pokretanje parničnog postupka za utvrđivanje osporenog potraživanja produžen je sa 8 na 15 dana, računajući od dana prijema zaključka stečajnog upravnika o listi utvrđenih i osporenih potraživanja.

Zakon ovim po prvi put propisuje prekluziju za stečajnog poverioca koji u zakonskom roku ne pokrene parnični postupak radi utvrđivanja osporenog potraživanja - takav poverilac će istekom roka od 15 dana izgubiti pravo na pokretanje parnice, kao i svojstvo stečajnog poverioca.

7. Povezana lica ne glasaju o planu reorganizacije

Najznačajnija izmena u oblasti postupka reorganizacije (a po mišljenju stručne javnosti i najznačajnija zakonska

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe PC / Главни urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / Br. 66/14

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

novina uopšte) definisana je odredbom člana 165 stav 7 Zakona o stečaju.

Navedenom odredbom propisano je da povezana lica (u smislu člana 125 Zakona o stečaju), osim lica koja se u okviru svoje redovne delatnosti bave davanjem kredita, čine posebnu klasu poverilaca i ne glasaju o planu reorganizacije, a njihova potraživanja se namiruju na isti način i pod istim uslovima kao potraživanja iz klase stečajnih poverilaca prema isplatnom redu u koje je razvrstano njihovo potraživanje.

Kako bismo apostrofirali praktični značaj date zakonske izmene osvrnućemo se na odredbu člana 125 Zakona o stečaju koja propisuje da krug povezanih lica stečajnog dužnika čine:

- a) direktor, član organa upravljanja ili organa nadzora stečajnog dužnika;
- b) član stečajnog dužnika koji za njegove obaveze odgovara celokupnom svojom imovinom;
- c) član ili akcionar sa značajnim učešćem u kapitalu stečajnog dužnika;
- d) pravno lice koje stečajni dužnik kontroliše u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva;
- e) lica koja zbog svog posebnog položaja u društvu imaju pristup poverljivim informacijama ili imaju mogućnost da se upoznaju s finansijskim stanjem stečajnog dužnika;
- f) lice koje je faktički u poziciji da vrši značajniji uticaj na poslovanje stečajnog dužnika;
- g) lice koje je srodnik po krvi u pravoj liniji bez obzira na stepen ili u pobočnoj liniji do četvrtog stepena srodstva, srodnik po tazbini do drugog stepena srodstva ili bračni drug fizičkih lica iz tačaka a, b, c, e, i f.

8. Isključiva međunarodna nadležnost srpskog suda

Sledeća novina inkorporirana je u glavi XII Zakona o stečaju (Međunarodni stečaj), čime je propisano da će sud Republike Srbije biti isključivo nadležan za pokretanje, otvaranje i sprovođenje stečajnog postupka protiv stečajnog dužnika čije je središte glavnih interesa na teritoriji Republike Srbije (tzv. glavni stečajni postupak), kao i za sve sporove koji proizađu iz takvog stečajnog postupka.

Pod središtem glavnih interesa Zakon podrazumeva mesto odakle dužnik redovno upravlja svojim interesima i koje je kao takvo prepoznato od strane trećih lica, a u nedostatku dokaza koji potvrđuju suprotno, pretpostavlja se da je to mesto registrovanog sedišta dužnika.

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релефе РС / Glavni urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / **Br. 66/14**

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Glavni stečajni postupak obuhvata celokupnu imovinu stečajnog dužnika, bez obzira da li se nalazi u Republici Srbiji ili u inostranstvu.

Isključiva nadležnost suda Republike Srbije postoji i:

1. kada se središte glavnih interesa stečajnog dužnika nalazi u inostranstvu, a registrovano sedište u Republici Srbiji, ukoliko se, prema pravu države u kojoj stečajni dužnik ima središte glavnih interesa, ne može pokrenuti stečajni postupak na osnovu središta glavnih interesa,
2. kada se registrovano sedište stečajnog dužnika nalazi u inostranstvu, a središte glavnih interesa na području Republike Srbije.

Stojimo Vam rado na raspolaganju za sva dalja pitanja.

Rajko Krejović, advokat
rajko.krejovic@tsq.rs